

מ"ת 54247/11/14 - מדינת ישראל נגד נתנאל ביטון, דוד שגב ביטון, אליאסף משה מיוסט, איתמר אברהם ביטון, טל כהן, צביקה מידברג, יונתן חיימוב, אלי דורי עזיז

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

24 פברואר 2015

מ"ת 54247-11-14 מדינת ישראל נ' ביטון(עציר) ואח'

לפני ד"ר עודד מודריק-שופט, סגן נשיא
מבקשת
נגד
משיבים

1. נתנאל ביטון (עציר)
2. דוד שגב ביטון
3. אליאסף משה מיוסט (עציר)
4. איתמר אברהם ביטון (עציר) 5. טל כהן (עציר)
6. צביקה מידברג (עציר)
7. יונתן חיימוב (עציר) 8. אלי דורי עזיז (עציר)

החלטה

המאשימה מבקשת ליתן בידה אורכה של 30 ימים נוספים להוצאת תעודת חיסיון בתיק זה.

כתב האישום הוגש ביום 25.11.14. עם הגשת כתב האישום (למעשה שני כתבי אישום) ביקשה המאשימה אורכה בת 45 ימים להוצאת תעודת חיסיון. האורכה הוסברה במורכבות הרבה של תיק החקירה שחומר החקירה בו עצום ורב והדבר מצריך מלאכה סזיפית ארוכה של סינון ראיות שיש טעם חסיוני של ממש להציבן תחת תעודת חיסיון.

אשרתי את הבקשה - ב"חטאי" אני מודה - בלי לבקש תגובה של באי כוח הנאשמים (13 נאשמים). כך היה גם כאשר הוגשה בקשה לאורכה נוספת בת 45 ימים. גם בקשה זו הוסברה במורכבות של סבך הראיות ובצורך לנקוט זהירות רבה כדי לא לחשוף חומרי חקירה או מידעים שגילויים עלול לסכן או לפגוע באינטרס ציבורי חשוב ביותר.

כעת, משחלפו שלושה חודשים למן הגשת כתב האישום מבקשת המאשימה אורכה נוספת בת 30 ימים. האורכה מנומקת באותם טעמים ממש. הפעם ביקשתי את תגובת באי כוח הנאשמים. רובם התנגדו לאורכה באופן נחרץ. עיקר הטענה הוא שלאחר שלושה חודשים עליהם להכיר את מלוא חומר החקירה ולהתמודד עם צווי חיסיון כחלק ממערכת ההתגוננות של הנאשמים.

עלי לומר שהתנהלות המאשימה גורמת למורת רוח מרובה. הכלל הוא שעם הגשת כתב האישום יש להעמיד את מלוא חומר החקירה לעיון הנאשם וסנגורו (סעיף 74 לחסד"פ). אכן הוראת דין זו אינה יכולה לגבור על חסיון. אולם בהעדר צווי חסיון אין לתביעה רשות להדיר את הנאשם מעיון בחומר חקירה כלשהו.

במציאות מיטבית נשאפת צו החסיון צריך להיות מוצא עם חתימת כתב האישום. חיי המעשה אינם מאפשרים למציאות כזאת לקרום עור וגידים. לכן הכירו בתי המשפט, לרבות בית המשפט העליון, בצורך להעמיד לרשות הרשות המבקשת להוציא צו חסיון פרק זמן סביר לשם כך. אי אפשר "למתוח" עד אין קץ את משך הזמן הסביר לאורכה.

ניתן להניח שעיקרי הצורך בצווי חסיון התגבשו כבר בשלב החקירה. גורמי החקירה מודעים לטעמי החסיון ולהיקף התפרשותם. גם המאשימה מודעת לעיקרים הללו (שהרי אין זה סביר שהמאשימה ניסחה את כתב האישום בהסתמך על חומרי חקירה וראיה שלימים לא תוכל להגישם לבית המשפט. מראש עליה לראות לכך שכתב האישום מבוסס על ראיות שלוט חסיון לא חל עליהן). לכן תהליך סינון ובירור של מספר שבועות לאחר הגשת כתב האישום צריך להספיק. הימשכות של מספר חודשים משמיעה, לכאורה, שמאן דהוא הזניח את הדבר.

אורכות ניתנות בבתי המשפט השונים כמעט כלאחר יד. כתוצאה מכך דומה שאין על הרשות מורא של החלטה המסרבת ליתן ארכה ואולי בשל כך מושהית החתימה על צווי חסיון לאורך שבועות וחודשים.

נראה לי שכדי שתינתן אורכה צריך להניח לפני בית המשפט תשתית מבארת שתסביר במדויק למה היה צורך בחודשים ארוכים כדי להשיג את חתימת השר הממונה על צו החסיון. תשתית כזו לא הונחה לפניי.

יש לי "חשש טבעי" מפני מתן החלטה שהמשמעות שלה היא גילוי מידע חסוי שעלול לסכן חיי אדם או לפגוע באינטרסים חשובים. החשש הזה אסור לו שישמש בסיס להתנהלות שאינה תואמת את הוראות החוק.

בנסיבות הללו, אני מניח אורכה נוספת של 15 ימים בלבד ולא אתן אורכות עוד מבלי שיתברר לי בפירוש ובמפורט למה יש צורך באורכות כאלה. בוודאי שלא אוכל לקבל טענה ש"נלחשת" חזור ושנה בבתי המשפט שהשר הממונה מעכב את חתימתו על הצווים.

בשולי הדברים אעיר, כי ההמתנה לתעודת חסיון אינה צריכה ברוב המקרים להפריע הן להתקדמות התהליך השיפוטי העיקרי, וגם לא לתהליך ההחלטה בעניין בקשות למעצר עד תום ההליכים או בקשות להחזרת תפוסים וכיוצא באלה [ראו בש"פ 120/10 פלוני נ' מדינת ישראל].

ניתנה היום, ה' אדר תשע"ה, 24 פברואר 2015, בהעדר הצדדים.